

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. Z przesyłką: Rocznie—14 mk., 40 fen., półrocznie—7 mk., 20 fen., kwartalnie—3 mk., 60 fen., miesięcznie—1 mk., 20 fen.
Zmiana adresu—20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz drobny druku—25 fen., nekrologi—40 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewna (Botanicka) 10 V.

Numer pojedynczy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

Ś. P. Eufrozyna z Bylińskich Krzywцова

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sw. Sakramentami, zmarła w wieku lat 64.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Bakszta 8, odbędzie się dziś, w niedzielę, 4 bm., o g. 2 pp. na cmentarz Rossa. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 5 bm., w kaplicy na tymże cmentarzu o g. 8 i pół rano. O czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych w głębokim smutku pogrążona
Rodzina.

038

Nabożeństwo za duszę ś. p. **Jaroslawa Kozaryna** oraz złożenie zwłok odbędzie się na cmentarzu Rossa we wtorek, dnia 6 listopada o godz. 10 rano. O czym zawiadamiają **Rodzice i Koledzy.**

044

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI

Kwatera główna 3 bm.

FRONT ZACHODNI.

Deszcz i mgła ograniczyły działalność bojową we wszystkich armjach.

We Flandrii nieprzyjaciół skierował siły ognia na miasto Dixmuiden i stojące w związku z niem linie.

W nocy z dn. 1-go na 2-gi listopada przeprowadziliśmy bez przeszkody dawno zamierzone przesunięcie naszych kolumn koło **Chemin des Dames**. Wszystkie ruchy były wobec nieprzyjaciela ukryte, przyczem utrzymywał on aż do wczoraj południa ożywiony ogień na opuszczone przez nas pozycje.

Nad kanałem Ren-Marna podczas ataku wywiadowczego wzięto do niewoli żołnierzy amerykańskich.

Lotnicy nasi w nocy z dn. 1-go na 2-gi listopada zarzucili bombami Londyn, Chatham, Gravesend, Ramsgate, Margate i Dunkierkę.

Silne pożary pozwalają przypuszczać dobre wyniki.

W ostatnich dniach lotnicy nasi pomnożyli ilość zwycięstw powietrznych. Porucznik Müller do 31, wicefeldfelbel Buckler do 23, porucznik Boehme do 21, porucznik Bengart do 20.

FRONT WSCHODNI.

Okolo Dynaburga, Smorgoń, Baranowicz i nad dolnym Zbruczem działalność ogniowa ożywiła się.

FRONT MACEDOŃSKI

Na wschód od Wardaru walka artylerji wzrosła do znacznej siły.

FRONT WŁOSKI.

Żadnych większych działań bojowych nie było.

Dotychczas naliczono przeszło **200,000 jeńców** i przeszło **1,800 dział**. Zdobyte w karabinach maszynowych, minomiotach, samochodach, bagażach i innym rynsztunku wojennym tymczasem nawet w przybliżeniu obliczyć się nie da.

Pierwszy generał kwatermistrz Ludendorff.

BERLIN (31 ub. m. wieczor. Urzędownie).

Z żadnego frontu dotychczas o szczególnych wypadkach nie doniesiono.

BERLIN (3 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» dowiaduje się z Genewy, że delegatem wojskowym rosyjskim na konferencję paryską jest gen. Gólowin, prof. akademii prawa wojennego chwilowo komendant honorowy na froncie rumuńskim.

KOLONJA (3 bm. Tel. pryw.) — «Köln. Ztg.» pisze: **Ministerjum polskie** ma skład następujący: Adam Tarnowski—premier, gen. Rozwadowski—wojna, adwokat i prof. uniwersytetu Parczewski—sprawiedliwość, Michał Karski—wyznania i oświata, hr. Potocki—komunikacja, Antoni Wieniawski—rolnictwo.

BERLIN (3 b. m. W. T. B.) — Kanclerz Rzeszy, hr. Hertling, w dniu wczorajszym udał się do urzędu spraw wewnętrznych, aby powitać zebranych tam głównych członków Rady związkowej. W krótkich słowach wypowiedział się kanclerz Rzeszy o powołaniu go na kierownicze stanowisko i wyraził oczekiwania pełnej współpracy między Reichstagem i Radą związkową.

BERLIN (3 b. m. Urzędownie.) — Jedną z naszych eskadr powietrznych, zaopatrzonej w bomby, w nocy z 31 października na 1 listopada zaatakowała energicznie i skutecznie cele

wojskowe w centrum Londynu oraz w miastach portowych Gravesend, Chatham, Ramsgate, Margate i Dover. W Londynie, Chatham i Ramsgate wybuchły duże pożary.

Inne eskadry, zaopatrzone w bomby, na fortecę i doki w Dunkierce oraz na cele wojskowe poza frontem we Flandrii i spowodowały liczne wybuchy i pożary. Wszystkie nasze aeroplany powróciły.

BERLIN (3 b. m. Tel. pryw.) — «Berlin. Tagebl.» dowiaduje się z Zürichu, że, według «Neue Zürcher Ztg.», **granica pomiędzy Francją a Hiszpanją została zamknięta.**

NOW-JORK (2 ub. m. Reuter) — Kierenski oświadczył podobno petersburskiemu przedstawicielowi «Associated Press», iż Rosja jest wyczerpana. Ma ona prawo żądać od swych sprzymierzeńców, aby na przyszłość oni ponosili ciężary wojny.

WIEDŃ (2 b. m. W. T. B.) — Zgodnie z umową, zawartą już podczas ostatniego pobytu sekretarza stanu, v. Kühlmanna, w Wiedniu, minister spraw zewnętrznych, hr. Czernin, udaje się 4 listopada wiecz. do Berlina. Będzie on miał tam okazję do konferowania z nowym kanclerzem Rzeszy, hr. Hertlingiem.

MADRYT (2 bm. Havas) — Król epoważnił Garcia Prieto do utworzenia gabinetu o jaknajbardziej obszernym składzie. Prieto po naradzeniu się z przywódcami partji politycznych ma złożyć sprawozdanie królowi.

Nominacja nowego kanclerza.

Po długo trwającym przesileniu został wreszcie mianowany nowy, siódmy z kolei, kanclerz Rzeszy. W ten sposób kryzys został rozwiązany.

Słusznie podkreśla «Vorwärts» w artykule wstępnym, że nominacja hr. Hertlinga na stanowisko kanclerza Rzeszy odbyła się w sposób całkowicie odmienny, niż nominacje jego poprzedników.

Wprawdzie hr. Hertling od kilku lat nie jest posłem, jednakże ze względu na całą swą przeszłość, na całą swą działalność, jest parlamentarzystą. Ale i ten czynnik nie jest tu decydujący. Ważniejszą jest rzeczą, że hr. Hertling przed objęciem stanowiska prowadził rokowania z partjami większości Reichstagu. Stronnictwa większości wyłożyły swój program kandydatowi na stanowisko kanclerza i dopiero skoro hrabia Hertling do tego programu się zobowiązał, stronnictwa wyraziły zgodę na jego nominację. Ponadto hr. Hertling wybrał najważniejszych swoich współpracowników z łona przywódców stronnictw większości.

W takiej formie nominacji nowego Kanclerza Rzeszy «Vorwärts» widzi istotę systemu parlamentarnego i dla

tego okazuje całkowite zadowolenie z nominacji nowego kanclerza.

Cała prasa niemiecka, stojąca na gruncie programu stronnictw większości Reichstagu, z nowego kanclerza Rzeszy jest również zadowolona. Wyraża to i «Berl. Tag.» i «Voss. Ztg.» i oczywiście «Germania». Mniej zadowolona, a właściwie jawnie niezadowolona jest prasa konserwatywna i wszechniemiecka. Ponieważ sprawa stanowiska kanclerza jest już przesądzona, więc prasa ta stara się przynajmniej wywalczyć sobie załatwienie według swej myśli nominacji na stanowisko wicekanclerza.

Zdaje się bowiem nie ulegać już żadnej wątpliwości, że dr. Helfferich nastąpi.

Prasa konserwatywna przekonywa więc, że stanowisko wicekanclerza zostało utworzone wyłącznie dla dr. Helffericha, powinno więc być albo obsadzone przez niego, albo przez nikogo. Kandydatura posła v. Payera na to stanowisko bardzo się nie podobą «Deutsche Tagesztg.», jakoby ze względu na to, że poseł Payer, podobnie jak hr. Hertling, również pochodzi z Niemiec południowych.

W ostatnich dniach obok kandydatury Payera na stanowisko wicekanclerza poczynają wysuwać kandydaturę wiceprezesa Reichstagu, Dovego. Przywódca stronnictwa narodowo-liberalnego, dr. Friedberg, ma podobno — według «Vorwärts» — zostać wiceprezesem ministrów pruskich. Inne naczelné stanowiska rządowe mają również zająć posłowie.

«Vorwärts» zaznacza, że wprawdzie członkowie stronnictwa socjal-demokratycznego odmówili wejścia do rządu, jednakże stronnictwo będzie popierało hr. Hertlinga i jego politykę do tej pory, dopóki będzie on dążył do przeprowadzenia reformy wyborczej i dopóki stać będzie na gruncie obietnic, złożonych stronnictwom większości.

Hr. Hertling.

Voss. Ztg.» podaje następujące informacje o osobie nowego kanclerza Rzeszy:

Hr. Jerzy Hertling urodził się 31 sierpnia 1843 r. w Darmsztadzie, gdzie ojciec jego był haskim radcą sądowym i kammerherem. Po ukończeniu gimnazjum w rodzinnym mieście hr. Hertling studjował w Münster, Monachjum i Berlinie filozofię, a w r. 1864 otrzymał w Berlinie stopień doktora filozofji. Po ukończeniu studjów udał się do Włoch, gdzie poświęcił czas studjom nad historją Kościoła. Po powrocie do Niemiec, pracował dalej naukowo i w r. 1867 habilitował się na uniwersytecie w Bonn jako docent filozofji. Po piętnastoletnim pobycie na tem stanowisku w r. 1882 otrzymał nominację na profesora tegoż przedmiotu. Już wtedy hr. Hertling znany był jako pi-

KINEMATOGRAF

Tylko cztery dni: 1, 2, 3 i 4-go listopada. Ulubieńcy publiczności, znakomici artyści: Wanda Trojman i Vigo Larsen dziś tylko u nas na ekranie.

LUX

Ucieczka od świata | Wodospady w Tasmanji | Maks Linder--bohaterem z natury. komiczne.

S-to Jerska Nr. 11

Napisy na obrazach po polsku.

KINEMATOGRAF

Helios

Program na 3-6 listopada. Kronika tygodniowa, bardzo ciekawe zdjęcia z natury, dokonane 7 września 1917 r. Najważniejsze bitwy z frontu zachodniego, z także zdjęcia Jeruzalem. [S] Główni dowódcy niemieccy, z natury. „Tajemnicze morderstwo”, bardzo ciekawy obraz w 4-ch częściach w wykonaniu wybitnych artystów w Kopenhadze. „2 razy 2 czyni 3”, zabawna i pełna humoru komedia w 2-ch częściach.

Początek: w soboty i niedziele o godz. 1-ej, w resztę dni o godz. 4-ej po poł. Koniec o godz. 11-ej wiecz. Uwaga: 1) Kinematograf jest czynny codziennie i wejście jest wolne tak dla wszystkich cywilnych jak i wojskowych. 2) Zmiana obrazów stale w środy i soboty—dwa razy tygodniowo.

Róg Wileńskiej i S-to Jerskiej.

Wileńskie T-wo Artystyczne „Lutnia” S-to Jerska 8. Dziś, w niedzielę, 4 listopada 1917 r. Wieczór Edwarda Griega. Orkiestra symfoniczna (40 osób) i chór męski. Początek punktualnie o g. 5 wiecz. Kasa czynna jest od g. 12-ej w poł. KUPIE KSIAŻKI STARE a także roczniki pism starych: «Tygodnika Ilustrow.», «Kłósów», «Wisły», «Biblioteki Warszawskiej», «Ateneum» i t. p. KSIĘGARNIA J. ZAPAŚNIK, ul. Dominikańska 4.

PRYWATNE KONSERWATORJUM wolnego artysty B. KAZIMIRO, WILNO, ul. Wileńska Nr. 16 m. 1. Zaangażowane zostały najlepsze siły: FORTEPIAN — Bukowska (ukończyła studjum u prof. Leszczyckiego w Wiedniu) i Szyrmo-Kulicka. SKRZYPCE — Wanda Bohuszewiczówna (ukończyła studia u Joachima w Berlinie). KLASA KOMPOZYCJI — teoria i praktyka muzyki — Adam Wyleżyński. ŚPIEW i wyrobienie głosu według starej włoskiej szkoły — B. Kazimiro (ukończył studia w Moskwie i Medjolanie). Wiolonczela — Tchorz. Wielka sala ze sceną i dekoracjami do ćwiczeń praktycznych. Uczniowie przyjmowani są niezależnie od wieku codziennie 10—2 i 4—6 godz.

ZARZĄD WILEŃSKIEGO STOWARZYSZENIA POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWEGO ZAWALNA Nr. 60. Asekuruje bilety loteryjne III emisji 5% wewnętrznej pożyczki 1889 r. od wylosowania 1/14 listopada 1917 r. Za bilety wylosowane wydawane są nowe bilety, lub też wypłacają pieniędzmi.

Żółwinowe, jarzębinowe jagody i jałowiec (Wachhol- derbeere) kupuje fabryka napojów owocowych „Nektar”, Nadbrzeźna № 32 — wejście z zaul. S-to Jakóbskiego № 3 — tam gdzie dawniej był skład p. Parczewskiego.

NADZWYCZAJNIE TANIO!!! O 75 proc. taniej niż wszędzie otrzymacie u mnie rozmaite przedmioty. ZAPALNICZKA z zapasem do benzyny Mk. 2.00 1.20 ZAPALNICZKA bez benzyny (dla palących) 1.20 —.60 6 SZTUCZNYCH KAMIENI 5-6 m/m. pasujące do każdej zapalniczki —.80 —.50 GARNITUR DO GOLENIA: 1) maszyna do golenia, 2) nożyczki, 3) pedzelek, 4) lusterko 4.75 2.15 OBSADKA PISZĄCA wodą bez atramentu —.40 —.25 LAMPKA ELEKTRYCZNA, pasująca do każdej latarki —.75 —.50 ŚLICZNY SREBRNY pierścionek z pols. herb. 2.— —.85 MĘSKA SZPILKA do krawatu z polsk. herb. 1.50 —.50 BARDZO ŁADNE BROSZKI z polsk. herbem 2.— —.85 Po tychże samych cenach konkurencyjnych można otrzymać u mnie i inne towary, a mianowicie: brzytwy do golenia, harmonijki, portmonetki prawdziwe skórzane, pocztówki, papier piśmienny, przybory do golenia, karty do gry, fajki, kieszonkowe lampki elektryczne i baterie. Składnicy otrzymują rabat. W. SALL, Wilno, Szopna 5, obok hot. «Belgia».

Sala koncertowa „Lutnia”, Wilno, ul. Św. Jerska 8. W piątek, dziewiątego listopada 1917 r. KONCERT kwartetu smyczkowego „im. St. Moniuszki”. Wanda Bohuszewiczówna (pierwsze skrzypce), Antoni Kmiec (drugie skrzypce), Mikołaj Salnicki (altówka), Franciszek Tchorz (wionczella) oraz Helena Szyrmo Kulicka (fortepian) ze współudziałem Ottona Witkowskiego (wionczella). PROGRAM: I. SCHUBERT, Kwintet, op. 114, A-dur. (Helena Szyrmo-Kulicka, Wanda Bohuszewiczówna, Mikołaj Salnicki, Franciszek Tchorz i Otton Witkowski). II. BEETHOVEN, Sonata VII, op. 30, № 2, C-moll. (Helena Szyrmo-Kulicka i Wanda Bohuszewiczówna). III. SCHUMANN, Kwartet, op. 41, A-dur. (Wanda Bohuszewiczówna, Antoni Kmiec, Mikołaj Salnicki i Franciszek Tchorz). Bilety są do nabycia w obu cukierniach Sztrallów przy ul. Św. Jerskiej. CENY MIEJSC: Łoża balkonowa: 8 m. Krzesła: 1 i 2 rząd: 5 mk; 3 i 4 rząd: 4 mk. 5, 6 i 7 rząd: 3 m.; 8 rząd: 2 m. 50 f.; 9 i 10 rząd: 2 m.; 11, 12 i 13 rząd: 1 m. 75 f.; 14 i 15 rząd: 1 m. 50 fen. Amfiteatr: 1 rząd: 2 marki; 2 i 3 rząd: 1 mk. 20 fen. Balkon: 1 m. 75 fen. Początek punktualnie o g. 8-ej wiecz.

Zarząd Stow. Spoż. Pracown. Wil. Zarządu Miejskiego zaprasza pp. Członków Stow. na ogólne zgromadzenie, które ma się odbyć w niedzielę, 4 bm, w lokalu jadłodajni o g. 4-ej pp. Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia; 2) Dalsze prowadzenie jadłodajni; 3) Dalsze prowadzenie sklepu; 4) Wybory do Zarządu; 5) Wolne wnioski.

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X. 4 złote medale i inne nagrody. 12 prawdziwych fotografii tylko za 1r. 50 k. i inne niższe ceny do 1-go grudnia. 1r. 50 k. Nadworní fotogr. Br. BUTKOWSCY, Wilno, Bazyljaska 5. Fotoemalowe broszki, spinki etc. Wszelkie nowości.

Właściciele domów lub rządcy!!! Wszystkie mosiężne klamki, okucia okienne, jako też rączki i poręcze od okien oraz różne inne metale mogą być dostarczone do Abfall-Sammelstelle, ul. Sawicz 9 gdzie zaraz zostanie wypłacona im gotówka i otrzymają kwit.

Kto chce sprzedać prywatnie za dobrą cenę (nie do magazynu) cenności: perły, drogie kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby. Tatarska 20—17, Poczter. r-k

KAWĘ MIESZANKĘ na białą i czarną poleca skład win i tow. kolonjaln. J. Bukowski i S-ka daw. E. Fachtel, ul. Wielka 36. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Do sprzedania dziczki jabłoni i grusz. Antokol, Senatorska 13, Iwaszkiewicz. 022

Akuszerka Brzezina przeprowadziła się z ul. Gimnazjalnej 10 na ul. S-to Jerska № 44.

W ciągu 7 dni sprzedaż marchwi wyborowej, czerwonej dla Pp. Członków i stałych odbiorców po 10 mrk. pud poleca „Fortuna” Wileńska Nr. 20. także kartofle na karty.

Potrzebna jest młodzież do malowania i rysowania od zaraz. Zgłaszać się od g. 10—12 rano. Warsztaty Rzemieślnicze «Drewniana podszawa», zaul. Dobroczyński. 043

Wyprzedaż!!! z powodu wyjazdu, piór, fantazji, kwiatów sztucznych, ceny przedwojenne. S-to Jerska 22—50, dom hotelu «Bristol», od 9 rano do 5 pp., prócz niedziel i świąt. Konopacka. 042

Dr. Homeopata P. FROHWEIN przeprowadził się na ul. II Portowa № 15 m. 4. Przyjmuje chorych 9—12 na Zawalnej № 6 i od 3—4 na II Portowej № 15.

MECHANIK, b. pracownik firmy «Singer» przez lat 40, przyjmuje wszelką robotę u siebie prywatnie. Wielka № 56—5, B. Szmach. 885

Łazienki i wanny „Hygiene”, Stefana 29, od 1-go listopada otwarte codziennie o godz. 3-ej po poł., w piątek i sobotę o g. 9-ej rano. Łazienka szlachecka 25 kop.; łazienka zwyczajna 12 k.; wanna 50 k.

Potrzebny nauczyciel do ucznia V klasy oraz nauczycielka z jedną konwersacją i muzyką. Tatarska 5—4, Andrzejewska. 027

Do wynajęcia 5 pokoi z kuchnią, dwa wejścia, elektryczne oświetlenie. Zarzecz 12, Załkind. 030

NOWO-OTWORZONY chrześcijański zakład reparacyjny „EXPRES” wszelkiego, ubrania męskiego i damskiego, przerabianie, nicowanie, fasonowanie, czyszczenie, farbowanie, prasowanie oraz sztuczne cerowanie. Skopówka 3. Robotę przyjmuję stale od 4 pp.

Do sprzedania okazynie palta zimowe i jesienne i garnitur marynarkowy. Widzieć od godz. 2 i pół do 4-ej. Ul. S-to Jerska 19—14, Żeliński.

Dentysta Otton Kulikowski, S-to Jerska № 1, powrócił do zdrowia i rozpoczął przyjęcia g. 11—3 i 5—7 pp.

Francuzka poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. 2-gi Junkierski № 8 m. 1, Dumas.

Zaopatrujcie się na zimę w suknie damskie i dziecięce, bluzki, szlafroki, matniki, gorsety. Doskonale wykonanie. Najnowsze fasony.

CENY NISKIE! w magazynie T-wo „Pomoc—pracą” ul. Niemiecka Nr. 21 (drugie piętro, wejście z bramy) Prosimy się przekonać.

Introligator B. Aleksandrowicz, Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodzące.

Do sprzedania meble miękkie, stół stołowy z krzesłami, franki, naczynia kuchenne i inne rzeczy. Popowska 22—4, Leszowski.